

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-05325/2013-ERU

V Ostravě dne 12. června 2013

Č. j. 05325-7/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-05325/2013-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 13. května 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost **Stavitelství SIZO s.r.o.**, Píšť č. p. 592, PSČ: 747 18, IČ: 26840359, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost Stavitelství SIZO s.r.o., Píšť č. p. 592, PSČ: 747 18, IČ: 26840359, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 11. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Horní Bludovice č. p. ■■■ zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům, přípojky IS (elektro, voda, plyn), zpevněné plochy (příjezd, přístup, terasa, stání), vsakovací jímka, žumpa (stavba dočasná), sjezd Prostřední Bludovice“, při nichž došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti Stavitelství SIZO s.r.o., Píšť č. p. 592, PSČ: 747 18, IČ: 26840359, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 40 000 Kč** (slovy: čtyřicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického

regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 07113.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti Stavitelství SIZO s.r.o., Píšť č. p. 592, PSČ: 747 18, IČ: 26840359, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 071131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 13. května 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností Stavitelství SIZO s.r.o., Píšť č. p. 592, PSČ: 747 18, IČ: 26840359 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Horní Bludovice č. p. ■■■ zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům, přípojky IS (elektro, voda, plyn), zpevněné plochy (příjezd, přístup, terasa, stání), vsakovací jímka, žumpa (stavba dočasná), sjezd Prostřední Bludovice“, při nichž došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 22. ledna 2013 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 00339-2/2012-ERU ze dne 9. ledna 2013 vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 22. ledna 2013 místní šetření. Při provedeném šetření předal účastník řízení Úřadu podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 11. září 2012 prováděl účastník řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Horní Bludovice č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům, přípojky IS (elektro, voda, plyn), zpevněné plochy (příjezd, přístup, terasa, stání), vsakovací jímka, žumpa (stavba dočasná), sjezd Prostřední Bludovice“, při nichž došlo prostřednictvím strojního mechanismu, bagru, k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32.

Kontrolní orgán zjistil, že účastník řízení vystupoval na výše uvedené stavbě v roli dodavatele stavebních prací. Stavba byla povolena na základě Souhlasu s provedením ohlášené stavby č. j. [REDAKCE] ze dne 17. února 2011, jež vydal Magistrát města Havířova, stavební a silniční správní úřad, panu [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], zastoupenému [REDAKCE]. Účastník řízení prováděl stavební práce na základě Dílčí smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 10. září 2011 uzavřené mezi účastníkem řízení a společností Ekonomické stavby s.r.o., Zruč – Senec, Ke Křižovatce 466, PSČ: 330 08, IČ: 252 24 476.

Kontrolní orgán zjistil, že si investor stavby, pan [REDAKCE], vyžádal vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, které mu bylo společností RWE Distribuční služby, s.r.o., Brno, Plynárenská č. p. 499/1, PSČ: 657 02, IČ: 5279 35 311 vydáno.

Provedenou kontrolou bylo dále zjištěno, že vlastní existence plynárenského zařízení byla zhotoviteli stavby, účastníkovi řízení, prokazatelně známa ze situačního schématu ze dne 15. září 2010 zhotoveného společností Ekonomické stavby s.r.o., Zruč – Senec, Ke Křižovatce 466, PSČ: 330 08, IČ: 252 24 476. Bylo také zjištěno, že investor stavby, pan [REDAKCE], ani zhotovitel stavby, účastník řízení, před započítím stavebních prací nepožádal o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Účastník řízení předložil při kontrole Úřadu pouze Protokol o vytyčení podzemního vedení ve správě společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s., se sídlem Ostrava – Mariánské Hory, 28. října 1235/169, PSČ: 709 00, IČ: 451 93 665, ze dne 25. ledna 2012. Kontrolní orgán však zkonstatoval, že tento dokument nelze považovat za důkazní, neboť společnost Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s., se sídlem Ostrava – Mariánské Hory, 28. října 1235/169, PSČ: 709 00, IČ: 451 93 665, nemůže nést zodpovědnost za vytyčení plynárenských zařízení, které jsou ve správě společnosti SMP Net, s.r.o., se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Hornopolní 3314/38, PSČ: 702 00, IČ: 277 68 961.

Kontrolní orgán provedl dne 22. ledna 2013 místní šetření, při kterém účastník řízení vypověděl, že při provádění stavby si majitel pozemku nechal ručně vykopat průzkumnou rýhu, kterou se pokusil zaměřit polohu plynárenského zařízení. Touto sondou však nebylo plynárenské zařízení nalezeno a nenalezli ho ani zaměstnanci vodáren, kteří prováděli zaměření pomocí detekčního zařízení. Dále účastník řízení kontrolnímu orgánu sdělil,

že během prací došlo k posunu výkopu pro vodovodní přípojku od místa výkopu sondy. Při těchto pracích, které byly prováděny strojně, došlo k poškození plynárenského zařízení. Toto zařízení nebylo dle účastníka řízení opatřeno ani signalizačním vodičem, ani chránícím páskem. Účastník řízení sdělil, že vytyčení plynárenského zařízení nebylo jeho správcem provedeno, neboť se účastník řízení domníval, že postačuje vytyčení od správce vodárenské sítě.

Kontrolní orgán dále zjistil, že vzniklé poškození středotlaké plynovodní přípojky bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 11. září 2012 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení z téhož dne, k úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 206 m³ v délce trvání 10 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy ovšem nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu žádnému konečnému zákazníkovi.

Tyto zjištěné skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. KO-00339/2013-ERU a jsou uvedeny také v Protokolu č. K003513 ze dne 15. března 2013, se kterým byl jednatel účastníka řízení, pan Arnošt Iřík, dne 28. března 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k Protokolu č. K003513 ze dne 15. března 2013 nikterak nevyjádřil ani nevznesl žádné námítky k průběhu kontroly či k jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Dne 13. května 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení správního řízení č. j. 05325-1/2013-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne a ve kterém byl poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení svého práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhl žádné další důkazy.

Dne 14. května 2013 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. KO-00339/2013-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 05325-3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z výše uvedeného kontrolního

spisu za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 27. května 2013 provedl správní orgán dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 05325-5/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 20. května 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 05325-4/2013-ERU zaslaným téhož dne. Dokazování proběhlo tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 27. května 2013 pak správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 05325-6/2013-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno. Účastník řízení této možnosti nevyužil a žádné vyjádření správnímu orgánu nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení ani nenavrhł provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jenž měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům, přípojky IS (elektro, voda, plyn), zpevněné plochy (příjezd, přístup, terasa, stání), vsakovací jímka, žumpa (stavba dočasná), sjezd Prostřední Bludovice“ v obci Horní Bludovice č. p. [REDAKCE] byly prováděny na základě Dílčí smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 10. září 2011 uzavřené mezi účastníkem řízení, jakožto zhotovitelem, a společností Ekonomické stavby s.r.o., Zruč – Senec, Ke Křižovatce 466, PSČ: 330 08, IČ: 252 24 476, jakožto objednatel. Investorem stavby byl pan [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], zastoupený [REDAKCE]. Stavebně technická činnost byla realizována v souladu s podmínkami Souhlasu s provedením ohlášené stavby č. j. [REDAKCE] ze dne 17. února 2011, jež vydal Magistrát města Havířova, stavební a silniční správní úřad, panu [REDAKCE].

Dne 1. února 2011 byl panu [REDAKCE] společností RWE Distribuční služby, s.r.o., Brno, Plynárenská č. p. 499/1, PSČ: 657 02, IČ: 5279 35 311 na základě plné moci udělené provozovatelem distribuční soustavy, společností SMP Net, s.r.o., se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Hornopolní 3314/38, PSČ: 702 00, IČ: 277 68 961, vydán přípis o odsouhlasení projektové dokumentace plynárenského zařízení, ve kterém je uvedeno, že při

realizaci stavby je nutno dodržet podmínky pro provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení uvedené ve stanovisku č. j. [REDAKCE]. Existence plynárenského zařízení byla zhotoviteli stavby, účastníkovi řízení, prokazatelně známa ze situačního schématu ze dne 15. září 2010 zhotoveného společností Ekonomické stavby s.r.o., Zruč – Senec, Ke Křížovatce č. p. 466, PSČ: 330 08, IČ: 252 24 476. K určení přesné polohy plynárenského zařízení si vlastník pozemku, pan [REDAKCE] na adrese Horní Bludovice č. p. [REDAKCE] nechal ručně vykopat průzkumnou rýhu. Tímto způsobem však nebylo plynárenské zařízení nalezeno. Dne 25. ledna 2012 si pan [REDAKCE] nechal vytyčit vodovodní řad DN 80 PVC 20 m společností Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s., se sídlem Ostrava – Mariánské Hory, 28. října 1235/169, PSČ: 709 00, IČ: 451 93 665. Investor ani účastník řízení před započítím stavebních prací nepožádal správce plynárenských sítí o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Vytyčení plynárenského zařízení tak nebylo vůbec provedeno.

Dne 11. září 2012 prováděl účastník řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Horní Bludovice č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům, přípojky IS (elektro, voda, plyn), zpevněné plochy (příjezd, přístup, terasa, stání), vsakovací jímka, žumpa (stavba dočasná), sjezd Prostřední Bludovice“, při nichž došlo prostřednictvím strojního mechanismu, bagru, k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, což způsobilo únik zemního plynu do ovzduší v množství 206 m³ s délkou trvání úniku 10 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu žádnému konečnému zákazníkovi.

Vzniklé poškození energetického zařízení bylo neprodleně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který následně zajistil jeho fyzickou opravu.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 11. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Horní Bludovice č. p. ■■■■■ zemní práce, při nichž došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, postupoval tak v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení rovněž prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa ze situačního schématu. Účastník řízení si tak měl být vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlaké plynovodní přípojky v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona došlo při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob, jak naplnit porušení tohoto zákazu, energetický zákon nestanoví, činí však adresáty právní normy plně odpovědné za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 206 m³ s délkou trvání úniku 10 minut. Svým jednáním tak ohrozil spolehlivost i bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Horní Bludovice č. p. ■■■ zemní práce, při nichž došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní orgán nadto považuje za nezbytné vypořádat se s námitkami účastníka řízení, které vznesl v rámci kontroly.

Účastník řízení při místním šetření uvedl, že přesné vytyčení plynárenského zařízení nebylo provedeno, neboť se účastník řízení domníval, že postačuje vytyčení od správce vodárenské sítě, společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s., se sídlem Ostrava – Mariánské Hory, 28. října 1235/169, PSČ: 709 00, IČ: 451 93 665. Z Protokolu o vytyčení podzemního vedení ve správě SmVaK Ostrava a.s., bylo zjištěno, že uvedená společnost vytyčila pouze vodovodní řad a nikoli plynárenské zařízení. Uvedená společnost navíc ani nemá oprávnění k provádění vytyčování přesné polohy plynárenského zařízení. K určení přesné polohy plynárenského zařízení je zapotřebí vytyčení plynárenského zařízení, které provádí a k němuž je oprávněn správce plynárenské sítě.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokazané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty *stricto sensu* materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE DN 32, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 206 m³ s délkou trvání úniku 10 minut, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynárenského zařízení a zájem na ochraně života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, který byl daným jednáním ohrožen.

Správní úřad se také zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, například pokud by byly zemní práce prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Výše uvedeným jednáním se účastník řízení dopustil spáchaní správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Účastník řízení se dopustil spáchaní správního deliktu uvedeného v ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, za který lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 13. května 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchaní a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení elektrizační soustavy a zájem na bezporuchové dodávce elektrické energie pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevyvalil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození středotlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle, k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít. Vzhledem k tomu, že účastník řízení vykonával zemní práce v ochranném území za pomoci strojního mechanismu, nelze předpokládat, že při této činnosti postupoval s maximální opatrností.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušení dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu prostřednictvím strojního mechanismu, což je v rozporu se zákonnou povinností počínat si takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení plynárenského zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti. Za přitěžující okolnost rovněž bere správní orgán i to, že nedošlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE DN 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 206 m³, v jehož důsledku ovšem nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu k žádnému konečnému zákazníkovi. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující.

Úřad při stanovení výše pokuty přihlédl také k okolnosti, že účastníkovi řízení byla za toto poškození již vyúčtována společností SMP Net, s.r.o., se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Hornopolní 3314/38, PSČ: 702 00, IČ: 277 68 961, dne 9. listopadu 2012 náhrada škody spojená s narušením a následnou opravou plynovodní přípojky ve výši 11 576 Kč.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 10 minut. Tuto skutečnost

však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku, vycházel Úřad při stanovení výše pokuty z výkazu zisků a ztrát ke dni 31. prosince 2011, který je účetní jednotka povinna vyhotovovat v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Z uvedeného výkazu zisků a ztrát vyplývá, že v účetním období roku 2011 vykázal účastník řízení hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 2 694 000 Kč za hospodářskou činnost, přičemž provozní výsledek hospodaření vykázal účastník řízení ve výši 3 121 000 Kč. Účastník řízení dosáhl ve výše uvedeném roce tržby za výkony ve výši 101 927 000 Kč. S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 40 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -   Mgr. Petra Bajerová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly